

Varhaiskasvatuksen
näkökulmasta alkuopetukseen
sekä aamu- ja iltapäivä-
toimintaan

Kajaanilainen silta

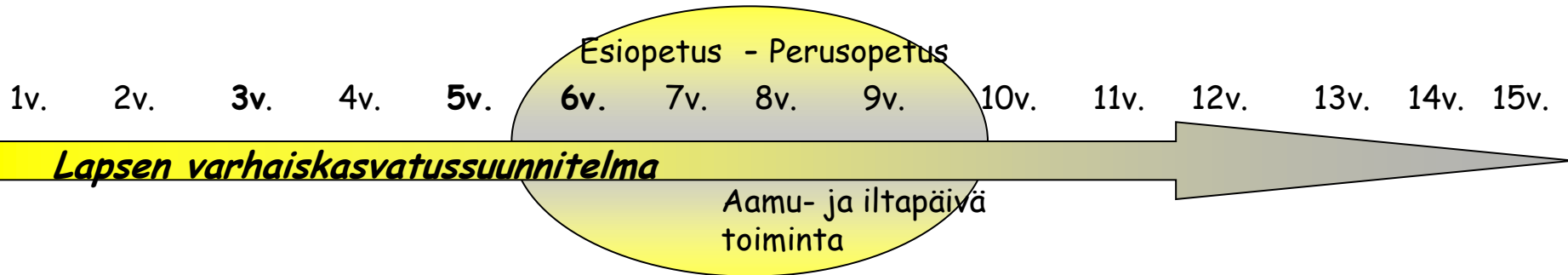
Helsinki 6.11.2009

VARHAISKASVATUS LAPSEN HYVINVOINNIN TUKIJANA

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen.

Kun lapsi voi hyvin, hänellä on mahdollisimman hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset. Lapsi nauttii yhdessäolosta lasten ja kasvattajien yhteisössä sekä kokee iloa ja toimimisen vapautta kiireettömässä ja turvallisessa ilmapiirissä.

Varhaiskasvatus hoitaa, kasvattaa ja opettaa:

- Päiväkotihoido
- Perhepäivähoito
- Avoin varhaiskasvatustoiminta
- Aamu- ja iltapäivätoiminta

Yhteistyön prosessin alku

- ensimmäinen esi- ja alkuopetuksen suunnitelma tehtiin 1990 – luvulla esi- ja alkuopettajien yhteistyönä
- sivistystoimialan yhdistymisen valmistelu aloitettiin vuonna 2003
- vuonna 2004 alkoivat ensimmäiset yhteisopetusryhmät: eskari-1. luokka
- samaan aikaan esiopetuksen osapäiväryhmät siirtyivät koulujen tiloihin
- vuoden 2005 alusta uusi sivistystoimiala, jossa ovat varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisotyö, kulttuurilaitokset ja liikuntapalvelut

Yhteistyön tavoitteet

- lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen
- opetussuunnitelmayhteistyö ja johdonmukainen kasvun ja oppimisen jatkumo
- yhteistyönä strateginen talouden ja toiminnan suunnittelu, koulutusyhteistyö, moniammatilliset ohjausryhmät, alueellinen henkilöstön yhteistyö, tiedotustilaisuudet perheille, lomake- ja hankeyhteistyö
- ”saattaen vaihdettava” varhaiskasvatuksesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä alkuopetukseen (kiertävät lastentarhanopettajat – laaja-alaiset erityisopettajat)

Aamu- ja iltapäivätoiminta jatkumossa

- toiminnan sisällön suunnittelua ohjaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelma: *lapsuuden ihme, kasvun ihme, työtavat, leikki, tutkiminen, ympäristö (ilmapiiri, lapsi-aikuinen –vuorovaikutus, lapsen kuuleminen), erilaisuuden rikkaus)*
- lapsikohtainen iltapäivätoimintasuunnitelma, vrt. lapsen varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetussuunnitelma, oppimissuunnitelma)
- vanhempien osallisuus toimintaan ilmoittautumisesta alkaen
- kiinteä yhteistyö päiväkodinjohtajien kanssa (aamutoiminta), rehtoreiden kanssa (tilat ja henkilöstö), luokanopettajat, erityisopettajat (tuen tarve), maahanmuuttaja koordinaattorit, palvelun tuottajat
- seurantaryhmä (mm. sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen tulosalueen johtaja, perusopetuksen tulosalueen johtaja) linjaa toiminnan kunnassa
- arviointi: asiakaspalautteet ja valtakunnallinen seuranta

Yhteistyön prosessin jatko

- vuonna 2007 yhteistyön vuosikello, joka on yhteistyön minimi, minkä tulee toteutua kullakin kolmella kaupunginosa-alueella
- ensin esimiesten rehtoreiden ja päiväkodinjohtajien sitten henkilöstön yhteiset suunnittelu- ja työskentelypäivät käynnistivät yhteistyön konkreettisesti > *parastaminen*
- tavoitteena lasten ja perheiden tasavertainen kohtelu ja yhteistyöstä saatava etu lapsen kasvun, kehityksen ja opetuksen tukemisessa sekä kasvatuskumppanuudessa vanhempien kanssa
- alueelliset tapaamiset esiopetuksen ja alkuopetuksen henkilöstön kesken, kolme tapaamista vuodessa vähintään

TAMMIKUU

- II aluetapaaminen
- ilmoittautuminen esi- ja alkuopetukseen sekä aamu- ja iltapäivätoimintaan
- alueelliset infotilaisuudet

JOULUKUU

- käytännön yhteistyötä

MARRASKUU

- käytännön yhteistyötä

LOKAKUU

- I aluetapaaminen
- kouluvalmiustutkimukset tehty esikoululaisille

HELMIKUU

- käytännön yhteistyötä

MAALISIKUU

- erityisopettajien kierrokset alkavat

HUHTIKUU

- tulevien esikoululaisten ja ekaluokkalaisten vanhempainillat
- aamu- ja iltapäivätoimintaryhmien päätökset
- III aluetapaaminen
- erityisopettajien kierrot valmiit

TOUKOKUU

- kouluun tutustuminen
- tarpeelliset käytännön järjestelyt
- yhteiset juhlat
- siirtymäfestarit

KESÄKUU

- esimiespalaverit ja alueellisen yhteistyön arviointi ja uuden käynnistäminen = suunnittelu

HEINÄKUU

- kesälomalla

SYYSKUU

- alueelliset/yksikkökohtaiset tiedonsiirtopalaverit
- koulujen ja päiväkotien kummitoiminta alkaa

ELOKUU

- koulu alkaa
- viimeiset siirtopalaverit
- sovitaan yhteisten tilojen käytöstä

Yhteistyön prosessi tänään

- esi- ja alkuopetuksen ohjausryhmä
- esi- ja alkuopetuksen opetussuunnitelma
- yhteistyöllä on saavutettu synergiaetuja
- 1) yhteisten tilojen suunnitelmallisena käyttönä: esiopetuksen osa- ja kokopäiväryhmiä sekä aamu- ja iltapäivätoiminta kouluilla
- 2) henkilöstön yhteistyöllä eskari-1.luokka ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa osapäiväisen esiopetuksen henkilöstön ja koulunkäyntiavustajien työskentely ryhmissä
- 3) toiminnan sisältöjen yhtenäistäminen
- 4) koulutusten järjestäminen esi- ja alkuopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle

VISIO

- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämisojelma vuosiksi 2010 – 2020
- tavoitteena muodostaa ehyt varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kasvatuksellinen jatkumo
- tulossa rakenteellinen muutos, joka on mahdollisuus kehittää varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintatapoja ja –malleja ja näin edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, kasvun tarpeita sekä henkilöstön työssä jaksamista
- aktiivinen kehityssuunta kaupungin hyvään tulevaisuuteen tähtäävänä toimenpiteenä
- varhaiskasvatus- ja kouluverkko, opetussuunnitelman jatkuva arviointi ja kehittäminen

VISIO

- pedagogisen kehittämisen toiminta ja opettajien yhteistoiminnan kehittäminen, kouluviihtyvyys, hankkeet (mm. kelpo ja kerhotoiminnan kehittäminen)
- aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittäminen kasvatusketjun jatkumona
- varhaiskasvatuksen tiimiorganisaatio pedagogian tukena
- varhaiskasvatuksen kehittämistyö ja hankkeet

Tärkeää ei ole mistä sinä tulet, vaan minne olet menossa. -Rhodes-

Luovuus Onnellisuus Vastuullisuus Elämyksellisyys

Leila Lassila

Esiopetuksen, aamu- ja
iltapäivätoiminnan sekä
kerhotoiminnan
koordinaattori

Kajaanin kaupunki

leila.lassila@kajaani.fi

044-7100 558

